

Praktijkonderwijs

Schooljaarplan

Terra Nigra

2021-2022

Voorwoord

Voor u ligt het schooljaarplan van Terra Nigra. Terra Nigra PrO is een VO-school voor Praktijkonderwijs. Binnen Maastricht is Terra Nigra de enige school in haar soort. Andere PrO-scholen in de regio zijn terug te vinden in Heerlen en Geleen. De school biedt onderwijs aan leerlingen van 12 t/m 18 jaar met een leerachterstand van minstens 3 jaren en een IQ tussen de 55 en 80. Leerlingen die aangemeld worden voor PrO moeten voor toelating een PrO-beschikking ontvangen.

Terra Nigra is een kleine overzichtelijke school die de laatste jaren een stabiel leerlingenaantal kent van plusminus 245 leerlingen. Ook komend schooljaar is dat een feit.

Dit schooljaarplan is gerealiseerd op basis van onze ambities in het schoolplan 2020-2024, na evaluatie van schooljaar 2020-2021, de vrijgekomen NPO gelden en de gegevens uit de tevredenheidsonderzoeken personeel, oudergeleding en leerlingen.

In het schoolplan staan onze ambities centraal, maken we een koppeling naar de thema's die centraal staan in het praktijkonderwijs (wonen, werken, vrije tijd, burgerschap en leren) en leggen we ook de relatie met het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs (versie augustus 2021).

Terugblik

Schooljaar 2020-2021 was een "coronajaar" met grote gevolgen voor het onderwijs. Onze leerlingen hebben vooral behoefte aan fysiek onderwijs en omgang met elkaar. Gedurende een lange periode was fysiek onderwijs niet of nauwelijks mogelijk. De mentoren hebben zich in korte tijd afstandsonderwijs eigen gemaakt. Belangrijk was vooral om de leerlingen in beeld te houden. Door corona zijn niet alle ambities gerealiseerd. Wel is er met bijna alle voorgenomen doelen gestart en zijn de lijnen uitgezet voor het nieuwe schooljaar. Zo zijn de ontwikkelingen met Bouwmensen Zuid en de branche-certificering niet goed genoeg van de grond gekomen.

In het schooljaarplan 2020-2021 is per periode op de doelen gereflecteerd. Nog niet afgeronde zaken zijn meegenomen naar schooljaar 2021-2022.

Enkele aspecten verdienen in deze terugblik aparte aandacht.

- De implementatie van Profijt is naar verwachting verlopen. Een nieuw rapport is ontwikkeld en zal komend schooljaar in gebruik genomen worden.
- Trots zijn we op de invoering van NUMO in schooljaar 2021-2022. Het team heeft zich intensief gebogen over de eventuele voordelen van deze digitale methode voor onze leerlingen en is tot de conclusie gekomen dat deze er zowel voor de leerlingen zijn.
- Voorspoedig is ook het inwerken van een nieuwe ondersteuningscoördinator verlopen. Vol vertrouwen zal zij moeiteloos haar rol als OCO kunnen oppakken.

- Door corona en enkele niet werkgerelateerde ziektes is het ziekteverzuim aan de hoge kant geweest. Gelukkig was aan het eind van het schooljaar het ziekteverzuim gedaald naar minder dan 2 %.
- De samenwerking met de MR was intensiever dan gewoonlijk. Naast de gebruikelijke items is er afgelopen schooljaar ook veelvuldig overleg geweest over de pandemie en de te nemen maatregelen voor onze school. Voor management en MR was dit van een nieuwe orde. Het overleg is coöperatief verlopen met wederzijds begrip voor elkaar.
- Verheugd zijn we ook over de bevindingen van de collegiale visitatie. Naast enkele aandachtspunten was hun conclusie bijzonder positief met de slotopmerking: "Wat goed dat jullie er zijn."
- De opstart naar een structurele samenwerking met het VMBO, VSO en PrO in Maastricht is in gang gezet. Komend schooljaar zal dit case overleg regelmatig plaatsvinden.
- Ook is er een samenwerkingscontract getekend tussen Philadelphia en Terra Nigra waarin vastgelegd is dat leerlingen van onze school praktijkervaringen in de Horeca gaan opdoen.

Wat doen wel al?

OP1: Aanbod

- ✓ Aanbod op het gebied van wonen, werken, vrije tijd en burgerschap.
- ✓ Aanbod van referentieniveaus 1F en 2F voor leerlingen die dit aankunnen.
- ✓ Aanbod afgestemd op (taal)niveau en onderwijsbehoefte van leerlingen.
- ✓ Aanbod gericht op een ononderbroken ontwikkeling van leerlingen.
- ✓ Aanbod van activiteiten gericht op loopbaanoriëntatie- en begeleiding.
- ✓ Vakwerkplannen met leerlijnen.
- ✓ Keuzemogelijkheden in lesrooster (modules en vrije tijd).
- ✓ Digiborden en laptops ter beschikking.
- ✓ Goed uitgeruste praktijklokalen.

OP2: Zicht op ontwikkeling en begeleiding

- ✓ Bij binnenkomst van leerling aandacht voor al ontwikkelde en nog te ontwikkelen kennis en vaardigheden.
- ✓ Iedere leerling heeft een OPP met aandacht voor onderwijsbehoefte van de leerling.
- ✓ OPP wordt 2 keer per jaar met leerling en ouders geëvalueerd.
- ✓ Bijsturing op OPP indien leerling een steuntje in de rug nodig heeft of juist meer aan kan of iets anders ambieert.
- ✓ IOP, met IOP/portfolio-gesprekken en IOP/portfolio-presentaties.
- ✓ Schoolondersteuningsprofiel.
- ✓ Rapporten (didactisch en sociaal-emotioneel).
- ✓ Ingeroosterd coachuur.
- ✓ Dagelijks Pick-Me-Up-moment.
- ✓ PM-structuur.

- ✓ Zorgmodule in leerlingvolgsysteem Profijt.
- ✓ Screening en begeleiding leerlingen door logopediste en NT2-docent.
- ✓ Samenwerking met samenwerkingsverband, gemeente en zorginstanties.
- ✓ Knooppuntoverleggen.

OP3: Pedagogisch-didactisch handelen

- ✓ Docenten handelen op basis van de zes rollen van de docent.
- ✓ Stop-denk-doe-methode.
- ✓ Docenten maken gebruik van individuele handelingswijzers van leerlingen.
- ✓ Docenten stemmen hun onderwijs af op de individuele onderwijsbehoeftes van leerlingen (differentiatie in aanbod en niveau).
- ✓ Individuele maatwerktrajecten.
- ✓ Maatwerkuur ingeroosterd.
- ✓ Groepsplannen.
- ✓ Rots & water.
- ✓ Inzet begeleider passend onderwijs.
- ✓ (Collegiale) lesobservaties + nabespreking per docent.
- ✓ Inzet coaches t.b.v. docent.

OP4: Onderwijstijd

- ✓ Een programma dat voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd, afgestemd met de MR.
- ✓ Vormen van onderwijstijd zijn beschreven in taakbeleid.
- ✓ Jaarrooster docenten en leerlingen om onderwijstijd in kaart te brengen.
- ✓ Lesroosters.
- ✓ Beleid om lesuitval, ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten van leerlingen tegen te gaan.
- ✓ Eindrapportage onderwijstijd per schooljaar.
- ✓ Individuele maatwerktrajecten voor leerlingen die dit nodig hebben.

OP5: Praktijkvorming/stage

- ✓ Intern stagebureau.
- ✓ Stageplan.
- ✓ Interne stages, beroepsoriënterende stages, leerwerkplekken, begeleidde externe stages en LOB-stages (incl. doorlopende leerlijn).
- ✓ Competentielijsten stage.
- ✓ Stage-urenkaarten.
- ✓ (Branche)certificering binnen en buiten de school, passend bij vraag arbeidsmarkt.
- ✓ Inzet Boris-methodiek.
- ✓ Afname praktijktoetsen.
- ✓ Samenwerking met Podium24.

OP6: Afsluiting

- ✓ Examencommissie.
- ✓ Examenhandboek met reglement.
- ✓ Leerling portfolio.
- ✓ Examengesprekken.
- ✓ Schooldiploma of schoolcertificaat.

VS1: Veiligheid

- ✓ Werkgroep schoolveiligheid incl. veiligheidscoördinator.
- ✓ Schoolveiligheidsplan met protocollen.
- ✓ Preventiemedewerker.
- ✓ Anti-pestcoördinator.
- ✓ Ondersteuningcoördinator.
- ✓ Gedragswetenschapper.
- ✓ Aandacht voor sociale, fysieke en psychische veiligheid.
- ✓ Metingen op het gebied van veiligheid (ProZo).
- ✓ Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.
- ✓ Brede surveillance
- ✓ EHBO- en BHV-ploeg.
- ✓ Incidentenregistratie.
- ✓ 1 ingang en 1 uitgang.
- ✓ Mentor als spil: nauw oudercontact.
- ✓ Nauw contact schoolagent.
- ✓ Kledingvoorschriften in praktijkvakken.

VS2: Schoolklimaat

- ✓ Aandacht voor basiswaarden- en normen.
- ✓ Gedragsregels.
- ✓ Telefoons in kluis tijdens de les.
- ✓ Pick-Me-Up (start de dag met de mentor), SOVA en coachuur ingeroosterd.

OR1: Resultaten

- ✓ Streefresultaten opgesteld.
- ✓ Uitstroom- en bestendighedsmonitor.
- ✓ Resultaten volgen via rapport en IOP.

OR2: Sociale en maatschappelijke competenties

- ✓ Aansluiting met vervolgonderwijs en werkveld is uitgangspunt voor de competenties voor leerlingen.
- ✓ Beoordelen per vak op sociale en maatschappelijke competenties.
- ✓ PDCA op het gebied van resultaten om ervoor te zorgen dat leerlingen de resultaten bereiken die we graag willen dat ze bereiken.
- ✓ Competentielijsten stage worden via Profijt ingevuld.
- ✓ Samenwerking MBO i.v.m. doorstroom naar entreeopleiding.

KA1: Visie, ambitie en doelen

- ✓ Visie op onderwijs, afgestemd op de stichtingsbrede visie en onze leerling populatie.
- ✓ Kwaliteitskalender met doelen en ambities.
- ✓ Werkgroep ProZo.
- ✓ Werkgroep onderwijsontwikkeling.
- ✓ Vakwerkgroepen.
- ✓ Jaarplanningen vergaderingen.
- ✓ Professioneel statuut.

SKA2: Uitvoering en kwaliteitscultuur

- ✓ Doelen evalueren, bijsturen/borgen die voortkomen uit onze visie en ambities.
- ✓ Monitoren van onderwijstijd, incidenten en schorsingen.
- ✓ Jaargesprekken met vakwerkgroepvoorzitters.
- ✓ Teambrede (scholingsplan) als ook individuele deskundigheidsbevordering.
- ✓ Intervisiegroepen.
- ✓ Samenwerking met andere scholen, samenwerkingsverband en andere organisaties.

SKA3: Evaluatie, verantwoording en dialoog

- ✓ PDCA op het gebied van doelen en beleid en contact hierover met het bestuur.
- ✓ Warme overdracht richting vervolgonderwijs of werkgever.
- ✓ Organisatie van tegenspraak: leerlingenraad, leerlingarena, (G)MR met oudergeleding, ouderarena, stage/werkgevers-enquêtes etc.
- ✓ Ouder- en leerling informatieavonden.
- ✓ Nieuwsbrief ouders.
- ✓ Vertaling van evaluaties in beleid.
- ✓ IOP-portfoliogesprekken met ouders.
- ✓ POP-gesprekken.
- ✓ FG-cyclus met werknemers.
- ✓ Rapportages financiën.
- ✓ Periodiek overleg met samenwerkingsverband.
- ✓ Samenwerking schoolagent, jeugdarts en leerplichtambtenaar.

Ambities

Waar wij graag (nog) beter in willen worden...

Wonen

OP1: Aanbod

- Op school leren de leerlingen hoe ze zelfstandig kunnen wonen (ProZo).

Werken

OP1: Aanbod

- Het aanbieden van meer betekenisvolle activiteiten bij de praktijkvakken afgesloten met een (branche)certificaat.
- Het aanbieden van VCA in fase 3.
- Sterk techniek onderwijs: minimaal 75% van de uitstroom naar techniek stroomt uit met een technisch certificaat (hout, metaal, schilderen, etc.).

OP5: Praktijkvorming/stage

- Deelnemen aan het traject 'VOORdeel en Vervolg 2.0'. Dit gaat over samenwerking tussen het onderwijs, de overheid en het bedrijfsleven in het creëren van duurzame arbeidsplekken.
- Ieder modulevak heeft een plan opgesteld aan de hand waarvan de samenwerking met het bedrijfsleven geborgd is.
- Onze school zorgt dat het onderwijs op school en de stage goed op elkaar aansluiten (ProZo).
- Samenwerking met Bouwmensen Zuid verstevigen.

OR1: Resultaten

- 60% van de leerlingen die in leerjaar 1 van fase 3 voor een bepaalde module hebben gekozen, lopen stage in deze sector en stromen vervolgens ook uit in deze sector (werk of vervolgopleiding).
- 90% van de leerlingen loopt 2x per jaar een LOB-stage binnen het bedrijfsleven (zowel in fase 1, 2 als 3).

OR2: Sociale en maatschappelijke competenties

- 80% van de uitstroom naar arbeid of ROC verlaat de school met een branche- en/of Boris certificaat.
- Minimaal 50% van de leerlingen die een entreeopleiding gaan volgen (en niet doorstromen naar niveau 2) volgen een BBL-traject.
- 100% van de leerlingen die de school verlaten met een schooldiploma hebben de stage met een voldoende afgerond

Vrije tijd

OP1: Aanbod

- Vrije tijdklas: Iedere leerling krijgt de kans om 4 dagen per week 75 minuten per dag, buiten het reguliere lesrooster om, te werken aan een vrije tijds invulling, onder begeleiding van een docent (NPO-gelden en ProZo).

OP3: Pedagogisch-didactisch handelen

- De leraren weten hoe het met de leerlingen gaat en praten met hen over wat zij hebben geleerd (ProZo).

VS1: Veiligheid

- Samenwerking Stichting Halt evalueren.
- 3 dagen per week is op Terra Nigra een jongerencoach van Trajekt aanwezig, om meer verbinding te krijgen tussen school, vrije tijd en het thuisleven van de leerlingen.

VS2: Schoolklimaat

- Uitvoering geven aan het pauzeplan: aanbieden van meer pauzeplekken met een zinvolle (vrije tijds) besteding.

Burgerschap

OP1: Aanbod

- Burgerschap aanpassen aan nieuwe wetgeving.
- De leerlingen leren hoe ze zich moeten gedragen buiten school (ProZo).
- Leerlingen met faalangst of met weinig zelfvertrouwen nemen gedurende 12 weken 1 dag per week deel aan Playing for Success (NPO-gelden).

OP3: Pedagogisch-didactisch handelen

- Borgen van de schoolregels.

OR2: Sociale en maatschappelijke competenties

- 90% van de uitstroomleerlingen naar arbeid of ROC heeft bij het verlaten van de school opdrachten gemaakt op de volgende dimensies: sociaal-maatschappelijke dimensie, politiek-juridische dimensie, economische dimensie, vitaal burgerschap.

Leren

OP 1: Aanbod

- Het vak Engels in een doorgaande leerlijn plaatsen naar mbo niveau 2.
- Spelling en begrijpend lezen steviger neerzetten in F1 en F2.
- Vorm en inhoud geven aan een taalklas vanaf schooljaar 2020-2021. NT2-klas: Leerlingen met een achterstand tot de Nederlandse taal (geselecteerd door de NT2-docent en logopediste), volgen onder begeleiding van een NT2-docent extra Nederlandse les om hun Nederlandse taal te verbeteren (NPO-gelden). Opstellen van een specifiek aanbod voor NT2 leerlingen.
- Samenwerking docenten digitale platforms als Kahoot, LessonUp.
- Huiswerkklas AVO: Iedere leerling krijgt de kans om 4 dagen per week 50 minuten per dag, buiten het reguliere lesrooster om, zijn cognitieve kennis te vergroten op het gebied van Nederlands en rekenen onder begeleiding van een docent. Iedere leerling werkt naar een niveau toe passend bij zijn of haar uitstroombestemming (NPO-gelden).
- Samenwerking met VISTA perfectioneren met name gericht op VOORdeel en Vervolg.

- Zelfstandigheid van leerlingen vergroten: zelf leerdoelen en leerinhouden kiezen (ProZo).
- LOB in fase 3
- LO uitbreiden naar fase 3
- Expliciete begeleiding van fase 1 leerlingen die door corona te grote leerachterstanden opgelopen hebben. Door NPO gelden is formatie van een extra klas mogelijk gemaakt.

OP2: Zicht op ontwikkeling en begeleiding

- Vanaf schooljaar 2021-2022 werkt iedere leerlingen tijdens de vakken Nederlands en rekenen met de digitale methode van 'NUMO' (NPO-gelden).
- Iedere mentor wordt met 1 extra uur gefaciliteerd voor begeleiding van de mentorleerling richting een passende plek in de maatschappij (NPO-gelden).
- De samenwerking met het VMBO intensiveren op relationeel vlak.
- IOP/portfolio-presentatie door leerlingen aan ouders opnieuw onder de aandacht brengen, waarin ook de leerdoelen van de leerlingen worden besproken (ProZo).
- Nieuw rapport uitrollen via Profijt.
- Leerlingen mogen hun werk zelf beoordelen (ProZo).

OP4: Onderwijstijd

- De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.

OR1: Resultaten

- 90% van de uitstroom naar arbeid of ROC verlaat onze school met een schooldiploma.

OR1: Sociale en maatschappelijke competenties

- 50% van de leerlingen die naar de entreeopleiding gaan en de ambitie hebben een mbo niveau 2 opleiding te gaan volgen, halen 2F op het gebied van rekenen en Nederlands.
- 75% van de leerlingen die naar de entreeopleiding gaan en de ambitie hebben om na de entreeopleiding te gaan werken, halen 1F op het gebied van rekenen en Nederlands.

Overige/aanvullende ambities

OP2: Zicht op ontwikkeling en begeleiding

- Koppelen van de ontwikkelde leerroutes aan het OPP.
- Opstellen beslisregels rondom toekenning uitstroomprofiel.
- Finetunen werkwijze leerlingbespreking in combinatie met voorgaande ambities.
- Implementatie Profijt succesvol afronden.

- Het IT traject evalueren, borgen en indien nodig bijstellen.
- Updaten van het schoolondersteuningsprofiel, uiterlijk in 2023.
- De gedragswetenschapper wordt voor 0,2 FTE extra ingezet op Terra Nigra om passende hulpverlening op te starten, zodat het welzijn van de leerling verbetert (NPO-gelden).

OP3: Pedagogisch-didactisch handelen

- Een update van de observatietool dot: de vraagstelling richten op de zes rollen van de docent.
- Iedere docent werkzaam op Terra Nigra past de '6 rollen van de docent' toe in zijn pedagogisch-didactisch handelen met daarbij extra aandacht voor differentiatie en taal in de vakken (NPO-gelden).
- Ieder modulevak, en waar mogelijk praktijkvak, krijgt ondersteuning van een klassenassistent (NPO-gelden).

OP6: Afsluiting

- Handboek examinering blijven updaten.

VS1: Veiligheid

- Aanbieden van de cursus 'fysiek ingrijpen voor collega's' (wat doe je als een leerling agressief wordt?).
- Het crisisplan uitwerken.

VS2: Schoolklimaat

- Borgen van de schoolregels: up-to-date houden binnen het team.
- Leerlingen komen met plezier naar school (ProZo).

OR1: Resultaten

- Jaarlijks plaatsen we minimaal 90% van onze leerlingen (werk, vervolgopleiding of zorgtraject).
- Er is, na 1 én 2 jaar, sprake van 75% bestendigheid (werk of een vervolgopleiding) na het verlaten van onze school.

OR2: Sociale en maatschappelijke competenties

- Iedere periode heeft de leerling een IOP-portfoliogesprek en dan leggen we per leerling een vakoverstijgend doel vast in het IOP. De opbrengsten hiervan noteren we in Profijt en in het IOP.

SKA1: Visie, ambitie en doelen

- Inbedden van delen van succeservaringen binnen team.
- Optimaliseren van de interne communicatie ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen en borging van bestaand beleid.
- Alle medewerkers van onze school weten wie welke rol heeft in de begeleiding van onze leerlingen (ProZo).

- NT2-schoolbeleid: Terra Nigra heeft eind schooljaar 2021-2022 een schoolbeleid NT2 gereed en in werking (NPO-gelden). Zowel teamscholing als scholing NT2-docent.

SKA2: Uitvoering en kwaliteitscultuur

- Updaten van ons professioneel statuut.
- Implementeren cyclus beoordelingsgesprekken.
- Implementeren nieuw format functioneringsgesprekken.
- Inspiratieatelier.

Iedere docent krijgt minimaal 30 uur ontwikkeltijd om zich nieuwe ontwikkelingen eigen te maken (bijv. NUMO, NT2-beleid, 6 rollen van de docent, implementatie Profijt) (NPO-gelden).

SKA3: Evaluatie, verantwoording en dialoog

- Ouders en leerlingen beter en vaker informeren over het schoolbeleid, zodat zij weten wat school van hen verwacht.
- Ouderbetrokkenheid vergroten (ProZo).
- Collega's delen kennis opgedaan m.b.t. deskundigheidsbevordering tijdens het inspiratieatelier met elkaar.
- Onze collega's spreken zonodig elkaar aan over het omgaan met afgesproken regels (ProZo).